

BUFF LEGHORNS AL VEERTIG JAAR MIJN SPECIALITEIT

**Met kleurenfoto's van
Dan Honour's
"goldline strain"
enkelkammige
Buff Leghorns**

**Door D.J. Honour, Millerton,
New York, USA. (2011)**

Historische feiten over Buff Leghorns

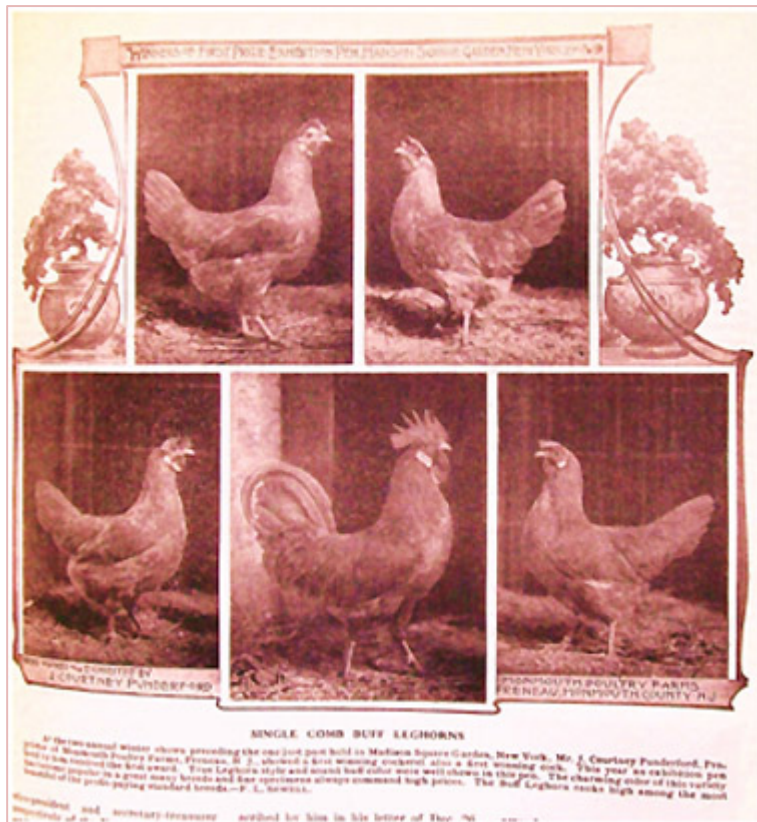
In de eerste bestaansjaren (1890-1910) van de buffkleurige Leghorns was er zoveel interesse om een goede buff Leghorn te maken, dat er verbluffende vorderingen werden gemaakt in een kort tijdsbestek. Heel veel fokkers zetten zich hiervoor in. De buff Leghorns veroorzaakten de zo genoemde "Buff Fever". Deze rage voor buffkleurige dieren leidde onder meer tot de creatie van buffkleurige Plymouth Rocks, Wyandottes, Orpingtons, Minorca's en diverse buff krielen. Voordat er een buff Leghorn was, kenden we alleen de buff Cochin. Buff Leghorns hoorden vaak tot de beste typedieren; ze hadden kwaliteit en waren serieuze rivalen van de witte en patrijs Leghorns. Op de Madison Square Garden pluimveeshow kon men klassen van meer dan 200 grote buff Leghorns aantreffen, waaronder de besten van het land. Monmouth Farm won 5 keer op rij (1909-1913) "Beste toom op de M.S.G." met hun Buff Leghorns. Dit feit werd nooit meer geëvenaard, noch door een andere inzender, noch in een ander ras. Even terzijde: Zelf begon ik met buff Leghorns van Marcus Davidson's fokstam. Toen ik hem vroeg waar zijn eerste dieren vandaan kwamen, zei hij: van Monmouth Farm in 1912. Dat is nu 100 jaar geleden.

De winnende tomen op de Madison Square Garden shows van 1909-1913

Monmouth Poultry Farms, Freneau NJ

Eigenaar: James C. Punderford. Van 1909 tot 1913 winnaar van de Beste Toom van de show, 5 jaar op rij; een verbazend feit dat nooit geëvenaard is.

(Noot: James C. Punderford overleed in dec. 1939, op een leeftijd van 61 jaar. Hij liet een weduwe, een zoon en twee dochters achter.)

Links:

Afbeelding uit RPJ Maart 1909, pagina 21.

Op de twee jaarlijkse winter shows, voorafgaand aan de zojuist gehouden show in Madison Square Garden, New York, showde de heer J. Courtney Punderford, eigenaar van Monmouth pluimveebedrijven in Freneau NJ, een 1e prijs winnende jonge haan, alsook een 1e prijs winnende oude haan. Dit jaar won een door hem gefokte toom de Eerste Prijs. Het echte Leghorn type en de zuivere buff kleur kwamen goed tot hun recht in deze toom. De bekoorlijke kleurslag van dit ras is populair geworden in een groot aantal rassen en mooie exemplaren gaan voor veel geld van de hand. De Buff Leghorn staat hoog op de lijst van winstgevende standaardrassen.

F.L. Sewell

Rechts: Afbeelding uit RPJ Maart 1910, pagina 50.

De laatste Madison Square Garden show bleek heel bijzonder uit te pakken voor de Leghorns. Er waren dit jaar evenveel buffs als witten, en als deze show maatgevend is voor de hobby, dan winnen de buffs opnieuw aan populariteit. Wie de eerste grote shows in Madison Square Garden meegemaakt heeft, zal zich de eerste buff Leghorns herinneren, die pionier waren in de Buff Rage, toen we alleen nog de Cochin kenden als buffkleurig hoen. Dit is de tweede keer dat Monmouth Poultry Farms, Freneau NJ, de eerste prijs wint met een toom op de Madison Square Garden show. J.C. Punderford, eigenaar van deze farms is al jarenlang succesvol als fokker/specialist van deze bekoorlijke dieren. In feite is de hernieuwde, wel verdiende populariteit van de prachtige buff Leghorns voornamelijk te danken aan zijn positieve inspanningen en de uitstekende kwaliteit van zijn dieren. F.L. Sewell.

Foto op de volgende blz.: Afbeelding uit RPJ Maart 1911, pagina 74.

NY City kan geen genoeg krijgen van zijn favoriete witte eieren en zodoende doen Leghorn eieren altijd een goede prijs op de markt voor NY's miljoenen consumenten. Op de grote eierboerderijen zal de Leghorn (zoals hij dat ongetwijfeld al eeuwenlang is in de landen rond de Middellandse Zee) de kip blijven die bij uitstek geschikt is voor dit doel. Over de hele wereld bewijst de Leghorn zijn winstgevende legcapaciteit, net zoals het runderen van de Kanaaleilanden hun kwaliteiten hebben bewezen als producenten van boter. J. Courtney Punderford, uit Freneau NJ, heeft veel gedaan voor de mooie buff Leghorn. Hij heeft er duizenden gefokt van het juiste type en de beste kwaliteit, en exposeerde de beste collecties van dit ras die ooit te zien waren op de Madison Square Garden Show in New York.

Drie keer achter elkaar won hij de eerste prijs met zijn toom; de foto hiernaast toont de derde toom waarmee hij de eerste prijs won en die de fokkwaliteiten van de beroemde stam van de heer Punderfords bewijst. In de nieuwe catalogus van Monmouth Poultry Farms staan afbeeldingen van alle drie de opmerkelijke prijswinnende foktomen. Iedereen die geïnteresseerd is in deze bekoorlijke buffkleurige legmachientjes, zal de nieuwe foktoomlijst op prijs stellen waarin Mr. Punderford zijn favorieten beschrijft. F.L.Sewell.

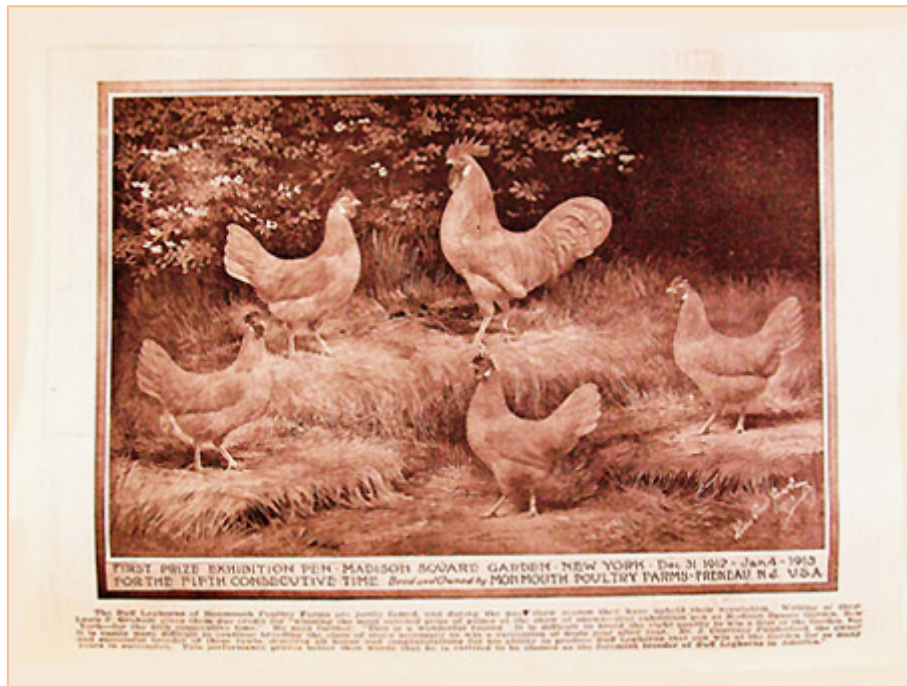

Links:
 Afbeelding uit RPJ Feb. 1912, pagina 1649.
 Buff Leghorns blijven zich ontwikkelen in hun voordeel en er was een aanzienlijke verbetering zichtbaar in de kwaliteit van de inzendingen op de prachtige tentoonstelling in dec. 1911 in Madison Square Garden, New York. Voor het vierde jaar op rij en in concurrentie met de besten van het land, won Monmouth Poultry Farms, Mo.Co. Frenaeu NJ, weer de eerst prijs met zijn toom. Deze winter waren er 116 fraaie Buff Leghorns ingezonden en met hun pure kleur vormden zij de

meest showwaardige klasse van dit bekoorlijke ras dat we ooit zagen op de MSG. Liefhebbers van Buff Leghorns danken veel aan J. Courtney Punderford, eigenaar van de Monmouth Poultry Farms, voor het opwekken van een nationale waardering voor deze kleurslag, die het ook beslist verdient. Degenen die geïnteresseerd zijn in het zien en vergelijken van de vier foktomen van de Buff Leghorns, die de afgelopen vier jaar de hoogste onderscheiding op de MSG wonnen, kunnen bij de heer Punderford de nieuwe geïllustreerde catalogus aanvragen die nu wordt gedrukt. Het zal een van de mooiste uitgaven van dit jaar worden, goed geïllustreerd, met daarnaast veel interessante lectuur. F.L.Sewell

Foto op de volgende bladzijde:
 Fraaiste toom van de show, Madison Square Garden New York, 31 dec. 1912 – 4 jan. 1913. Voor de vijfde achtereenvolgende keer, fokker en eigenaar Monmouth Poultry Farms, Frenaeu NJ, USA.

Veertig jaar buff Leghorns fokken

Na 40 jaar buff Leghorns fokken en duizenden kippen later heb ik wel enige opmerkingen en adviezen. Geef jezelf de tijd om te leren, om fouten en vorderingen te maken, en leer zelf de verschillen zien. Houd de beste dieren aan en gebruik ze verstanding om je eigen dieren te verbeteren. Fok grote aantallen, ook al heb je geen ruimte om ze groot te laten worden; selecteer gewoon

voortdurend het jaar door. Als je steeds de minder goede dieren eruit haalt, heb je weer ruimte. Vaak maakt men de fout om met weinig fokdieren veel nakomelingen te fokken. Dan ga je al snel de mist in vanwege te nauwe inteelt en verlies van vitaliteit.

De meeste fokkers willen een eigen foklijn. Het duurt minstens 5 jaar om van je dieren een eigen foklijn te maken. Zolang je zorgt dat je eigen bloedlijn het grootste percentage blijft uitmaken van je fokstam, kan je nieuw bloed toevoegen en toch je eigen lijn jaren in stand houden. Als je dieren hebt over gedaan aan betrouwbare fokkers, kan je bij hen misschien weer eens iets terughalen om de vitaliteit te versterken. Het inkruisen van verre verwanten is pakt meestal veel beter uit dan van dieren uit een geheel onverwante bloedlijn.

Let goed op de kleine verschillen tussen je dieren. Zo kan je de beste combinaties maken in de foktoom. Gebruik de allerbeste dieren veelvuldig in de foktomen, zodat ze hun goede genetische eigenschappen door kunnen geven aan je hele stam.

De buff kleur bij Leghorns

Net als het Leghorn type, zal de buff kleur slechts stapje voor stapje verbeteren; vooruitgang en verfijning komt langzaam en geleidelijk over vele jaren en de verbeteringen zullen in de loop der tijd resulteren in dieren van hoge kwaliteit.

Buff fokken is een kwestie van alsmaar het buff verfijnen door de fouten te verminderen. Streef elk jaar naar beter, ofwel naar een minder foute kleur. Door veel kuikens te fokken verzeker je jezelf ervan dat er een paar goede bij zitten. Het is zaak om veel mannelijke nakomelingen te gebruiken, omdat zij een sleutelrol spelen bij de kleurverbetering. De lange sikkels zijn tenslotte ook een punt bij het kiezen van de juiste fokhaan. Een fraaie lange staart maakt het plaatje van de buff Leghorn haan af, al laat de kleur van de sikkels vaak wel wat te wensen over. Buff Leghorn hennen hebben soms wel de gewenste buff onderkleur, maar ook vaak bijna wit en ze laten het ook vaak zitten in schachtkleur.

Wat is erger, wit of zwart in buff? Beide zijn fout, maar zwart gebruik is liever niet in de fok van Buff Leghorns. Zwart is een sterk pigment, wat eerst gereduceerd moet worden tot donker kastanjerood en dan tot donker buff. Bij de hennen zien we vaak zwart in de rugveren en de vleugelpennen, zowel binnen- als buitenvaan, niet als pepering maar echt zwarte aftekening en soms zelfs een zwarte kleur op de snavel. Ik houd zwart uit mijn foktoom of beperk het tot een minimum. Ik heb ooit gelezen dat volgens Arthur Schilling wit en rood mengen tot buff, en rood en zwart niet, maar dat is de gedachte van een kunstschilder. Voor mij is wit een gebrek aan pigment. Als er wit in de starten zit, probeer dat dan elk jaar wat minder te fokken. Moet je een dier met wit in de staart gebruiken in je foktoom, paar die dan aan een dier met intens buffgekleurde staart. Pas als je zo ver bent dat ook de staarten buff gekleurd zijn, kan je aan verfijning van de buff tint beginnen. Het moet een egale, medium buff kleur zijn, of iets donkerder. Egaal bleek citroengeel is slechts een zwakke buffkleur. De veerstructuur beïnvloedt de pigmentatie; de brede vleugel- en staartveren zijn een tintje donkerder buff. Richt je op de zelfde tint van rugveren bij de hen als

de borstveren van de haan, omdat bij deze 2 veergroepen de structuur gelijk is bij haan en hen. Waak voor een te lichte tint in hals en zadelveren, ze zijn soms bleek geel.

Echte Leghorn Type

Ik blijf het Leghorn type benadrukken. Het type maakt het ras en is de belangrijkste factor bij het beoordelen van een dier. Het moet het eerste en belangrijkste zijn wat je ziet. De kam en de kop kunnen het tweede zijn wat je opvalt, maar zijn niet zo belangrijk als het type. Ik heb het hier dan over de Amerikaanse Leghorn. De staartveren van deze Leghorns zijn vrij lang, net als de

sikkels. Stijlvol, elegant en sierlijk gebogen; de lange, overvloedig bevederde staart geeft de Leghorn haan zijn aantrekkingskracht. Een Leghorn met een korte staart mist iets. Een dier met smalle veren lijkt rommelig en een met brede veren toont glad. Het duurt lang bij de haan voordat de lange staartveren en sikkels uitgegroeid zijn, omdat ze al die tijd in het bloedpen stadium blijven. Dit is het gen voor staartgroei; het duurt 2 à 3 maanden bij jonge hanen en nog langer bij oude hanen. Het gen voor rijke bevedering komt tot uitdrukking in delen waar veel veren zijn, dus zadelkussen, bijsikkels en staart. Meer veren maken een vollere en bredere staart. Het gen voor een korte staart is een zgn. 'onderdrukkingsgen' en komt voor bij zware en dubbelnutrassen.

De staart behoort breed aangezet en goed gespreid te zijn, met brede veren die elkaar overlappen, zodat er geen openingen zicht-

baar zijn tussen de veren. Van achter gezien lijkt een goede staart op een 'Indianentooi'. 7 staartveren per kant is normaal, maar vaak hebben ze er 8 tot 9 per kant (*multiple feathering*). Bij fokdieren kan de staarthoek beter iets te hoog zijn dan te laag. Oud ezelsbruggetje: de onderkant van de oorlel moet op dezelfde hoogte zijn als de bovenste staartveren. De romp moet breed zijn en vrij lang, met de poten goed in het midden voor de balans. Een brede schedel, voldoende breedte tussen de poten en een volle borst zorgen dat het dier niet te smal is of zwak van bouw.

Bij beide seksen moet de overgang van rug naar staart goed gevuld zijn met (zadel)veren. Dit geeft de gewenste rug-staartlijn van de Leghorn. Dijen en poten hebben lengte nodig voor het juiste type en stand. De dieren worden lager gesteld naarmate ze ouder worden, dus zorg voor jonge dieren met voldoende pootlengte. Je moet de dijnen zien voordat ze schuilgaan in de lichaamsbevedering. Donsrijke Leghorns zullen nooit het juiste type laten zien. Een te donstrijk achterlichaam verstoort het silhouet. Ze lijken dan ook te laag gesteld. De vleugels worden vaak te laag gedragen, niet gesloten tegen het lichaam of zijn te lang en steken voorbij de romp. Vleugelpennen zijn vaak te smal en soms zelfs gedraaid. Een goede, gezonde Leghorn heeft brede pennen. Zowel hanen als hennen moeten een goed gespierde borst hebben, voelbaar in de hand. Een smalle borst wijst op zwakte. Lange, dikkere poten zijn een goede indicator voor bouw en grootte en zijn te vinden bij grote sterke dieren. De kop maakt ook deel uit van de vorm. De ogen geven de gezondheid aan; men wil een diep oranje oog met een scherp begrensde pupil. Een brede schedel duidt op een breed lichaam. De oorlellen moeten groot zijn en rond van vorm. Een grote witte

oorlel geeft een mooi kleurcontrast. Grote langwerpige oorlellen zijn niet gewenst. De kinlellen moet middellang zijn, zonder plooiën of rimpels. De kam is middelgroot, met de eerste punt achter de snavel, bij voorkeur geen vorktanden, maar we zullen toch wel eens dieren met een kamfout moeten gebruiken. De kamhiel mag de neklijn niet volgen, vooral niet bij jonge hanen, omdat ze anders als ze ouder zijn een hangende kam kunnen krijgen. Ik heb het liefst kleine tot middelgrote kammen; op die manier krijg ik omhangende kammen bij de hennen en stevige, rechtop staande kammen bij de hanen. Ik haat aparte foktomen alleen voor de kam, waarbij er zoveel haantjes alleen vanwege een vallende kam opgeruimd moeten worden. Hennen met een grote kam vinden sommige mensen leuk, maar ze zijn vaak grof van structuur en met fouten. Als je er mee fokt krijg je hanen met kammen die steeds grover van structuur worden en vaak ook omhangen. Ik heb liever één foktoom voor kammen en noem dat fokken op kamverfijning. Ik krijg een zeer hoog percentage van goede kammen bij beide geslachten. Op type fokken is een geleidelijke vooruitgang. Blijf elke broedronde verbeteren en uiteindelijk zullen je dieren aan je goedkeuring voldoen. Er zijn vele jaren nodig van selecteren en veel kuikens fokken.

Vitaliteit en gezondheid

Selecteer altijd op gezondheid en gebruik geen zwakke of minder productieve dieren in de foktoom. Fok op gezondheid en lang leven, en een sterke, vitale stam zal je beloning zijn. Broed van grote eieren; het helpt om het juiste formaat te handhaven en grote kippen en eieren zien de mensen graag.

De Leghorn is een heel actieve kip. Ze gedijen het beste als ze beschikking hebben over veel ruimte. Grote, beschaduwde rennen zijn ideaal, en grote hokken met hoge zitstokken. Dat helpt de spier- en skeletontwikkeling en is goed voor sterke poten. Al je geen last hebt van roofdieren is een vrije uitloop helemaal ideaal. Lichaamsbeweging, frisse lucht, groenvoer en insecten zorgen meer dan wat ook voor conditie en vitaliteit. In aparte hokken of trainingskooien kan je extra jonge hanen aanhouden, zo kan je ze ook tam krijgen en in goede conditie voor de show of verkoop. Als er een markt is voor de eieren, kun je de uitgeselecteerde hennen ook aanhouden in een grote groep, voor de eieren.

De leg

Leghorns staan bekend om hun legcapaciteit. Een fantastische leg in verhouding met het voer wat ze eten. Deze eigenschap moet je niet uit het oog verliezen. Je moet streven naar een fraai dier dat ook een goede legster is. Eigewicht, eivorm en eischaal, allemaal zaken die belangrijk zijn en moeten blijven. Alle kleurslagen Leghorns zijn in staat om grote, goed eieren te leggen. Als jou kippen kleine of middelmatige eieren leggen, leg de lat dan hoger en kies alleen grote eieren voor de broedmachine. Er is geen excuus voor kleien eieren en het is hoofdzakelijk de schuld van de fokker als hij daar niet op selecteert. Gezondheid en vitaliteit zijn het belangrijkste, want zonder dat heb je een armzalige, zwakke stam die te kort schiet in productie, weerstand, vruchtbaarheid en activiteit. Leghorns moeten bovenal nuthoenders zijn.